

Tii kà Jacques Bétapoo popai

Wàilàapà na wii tii bèeni?

Wà Jacques, pwi jii wà Iésu. Caa caa pwi jè ârapàara tèpa 12 a câmu na é bwaa wâro wà Iésu, êco na, gée na càué, â é jèe pwi *apostolo ma pwi âboro imaina naa jaa tèpa cèikî wâ *Iéusaléma. (Còo *Apostolo* naporomee 15 ma *Galatia* 1.19; 2.9.)

É wii wiidà?

Nabibiu kâra *naja 43 ma 48, béaa kâra ipitiri maina kà tèpa pitûâ kâra wâra pwapwicîri wâ Iéusaléma na naja 50. (Còo *Apostolo* naporomee 15.) Munaa pwi pâbéaa kâra tii na wii naa na *Âmu Aamwari (*le Nouveau Testament*).

É wii tâi?

Tà tèpa *Juif na rà cèikî naa goo wà Iésu, na rà wâro wâgòroigé jii napô *Judée. (Còo *Apostolo* 2.9-11; 8.1-4.)

Cina é wii?

Rà dumapié wà pàra tèpa cèikî, ba rà tâa na aré (1.2,12; 5.11,13). Pwiri gée goo na, wà tàpé na càra caa cèikî, âna rà tubaèpà tàra. Â é wii wà Jacques, ba na é pagòorà ma patàmarù pwâranümarà.

Jèpwi mwara, âna pwa pâ pitòocia nabibiu kà tèpa cèikî, â é wii, ba na rà nabwé (4.1). Jèpwi mwara, âna é pwacòo wà tèpa cèikî na dau pwa

neemururà, pâ, càcaa wâdé pâ tûâ kàra, tà tàpé na piticè neemururà (5.1-6).

Dà êre ê tii bèeni?

Wàéni pàra aupitûâri kà Jacques naa na tii bèeni:

- Wâdé na jè cimwü naa na cèikî kâjè, na jè tâa na aré;
- Wâdé na jè pwapwicîri naa na cèikî;
- Jè ilari jii wà Pwiduée ê autâmogòrimuru, ba na é tòpò pâ pwêe, naa na wâro kâjè—ipakîri, pinaanapô, ma tânana;
- Wâdé na jè wârori ê wâro na pwicîri ma wâdé tà Pwiduée;
- Jè ipwacôoco ê ûmemeejè, ba muru na dau pwa nii kêe, wiàna târa wâdé, é, wiàna târa èpà.
- Wiàna jè ina pâ jè tèpa cèikî, â wâdé na jè paari pâ nye âjupâra ê cèikî kâjè, goro ê pâ càrajè na wâdé, ma ê pimeaari kâjè, â càcaa goro popai co.

Pwa pàra tàpé na rà niimiri pâ, ê bénabwé kâra pâ popai bèepwiri, âna é cicara ê popai kà Paulo. Ba é ina wà Paulo pâ, jè udò ma tâa tâjè ê *âji wâro, gée goro ê cèikî co, â càcaa goro ê pwina jè pwa. (Côo *Roma* 4.1-3.) Wàéni ê âjupâra goro du auniimiri bèepwiri: Âjupâra ê pwina é ina wà Paulo, ba nye dau pwacoé ma wâdé tà Pwiduée wàijè, gée goro ê wakè kâjè. Êco na âjupâra mwara ê pwina é ina wà Jacques. Ba wiàna é cèikî kâjè, âna âjupâra, â o pwa cè câmu kêe—ê pâ wâdé na jè pwa.

Pai pitàgòo tii kà Jacques

Ipwabwàcu (1.1)

Wâdé na jè cimwü naa na tacai (1.2-18)

Gà tère, â gà pwa (1.19-27)

Guwà cibwaa pwaké goro âboro (2.1-13)
 Tûâ kâjè, âna paâjupâra cèikî kâjè (2.14-26)
 Iputâmu ma pièkâa naa na picaatâa (3.1-4.12)
 Patère tèpa pwa neemururà (4.13-5.6)
 Bénabwé popai (5.7-20)

Ipwabwàcu

¹ Wâgo Jacques, pwi ênawéna kà Pwiduée ma Pwi Ukai Iésu *Kériso, [âna go pwa tii. Go wii] tàwà, wâguwà diri tèpa âboro naa na é Ba kà Pwiduée*, na pa-ipiinariwà naa na gòropuu diri. Bwàcu kàwà diri!

Wâdé na jè cimwü naa na tacai

² Wâdé na guwà ipwadée, co tèpa aéjii kôo, wiàna tèepaa mariwà é pâ na jèpapara tacai ma aré!

³ Ba jè tâmogòori pâ, é tacai, âna é nama jè pidàpwicâarijè, [â é paari é âji pai pwa goro é cèikî kâjè].

⁴ Â wâdé na [jè tà gòo ma cimwü naa na diri pâ muru, ba na] é pidàpwicâarijè, âna tòpò diri é pwêe [naa na pwâranümajè]. Ba jè o tâbawêe ma pwényuâa naa na diri pai pwa goo, â o ticè jè muru cèna tiàu jaajè.

Jè ila Pwiduée naa na cèikî

⁵ Wiàna nümagà goo é autâmogòorimuru kà Pwiduée, â gà ilari jiié co! Â ée nye naa tâgà. Ba é

1:1 Mataio 13.55; Apostolo 15.23; Galatia 1.19; 1 Pétèru 1.1 * **1:1**
 Tèpa âboro naa na é Ba kà Pwiduée—Grec: Tèpa 12 wâao. Ê 12 wâao,
 âna é Ba Isaraéla (tèpa Juif) na ia tadidirirà naa na pâ jèpa ére. É wii
 wà Jacques tà tèpa cèikî naa goo wà Iésu. **1:2** Roma 5.3-5 **1:3**
 1 Pétèru 1.7 **1:5** Proverbes 2.3-6

pwi a naa, naa goro piticèmuru naa goo, â câé caa putàmuri tàpé na rà ilari jiié.

⁶ Êco na wâdé na gà ilari naa na cèikî, â gà cibwaa pidumapiê. Ba wà pwi âboro na é pidumapiê, âna é pwacèwii ê nawià, na ngaurié ê pwéretòtù.

⁷⁻⁸ Ba é nye tà pòbiié, â câé caa tòpò ê cèikî kêe naa goo ê pwina caapwi. Â nye dau pwacoé kaa na é tòpi cè jè muru jii Pwi Ukai!

Ticèmuru naa goo neemurujè

⁹ Wiàna ticè neemurugà, co pwi aéjii naa na nee Kériso, â [go ina tâgà pâ] gà tagòtùgà ma ipwàdéé! Ba dau pwamuru naa googà naa na pai côo kà wà Pwiduée, [â pwa mwato'gà wâjaaé].

¹⁰ Wà tàpé na dau pwa neemururà†, âna wâdé na rà ipwàdéé wiàna é pakîrira wà Pwiduée. Â [wâdé na rà tà niimiri pâ] o mwa tiàurà, wàra murumwatò.

¹¹ Ba, na é êgòdò i tòotù, âna é dau té, â rà tûuboo ê pâ muê, â marü, â jèe tiàu ê pai muugère kàra. Â rà o wàrapwiri mwara wà tàpé na pwa neemururà. Ba o nye tiàurà kaa, bau diri pâ wakè kàra‡.

Na gà pwa na èpà âna nye wâgà

¹² Cidòri nyuâa pwi âboro na é cimwü ma pidàpwicâariê, naa na pâ tacai. Ba wiàna é piétò, â ée mwa tòpi ê pumara wakè kêe—bwe korona târa

---

1:10 Ésaïe 40.6–7 † **1:10** Wà tàpé na dau pwa neemururà—Pwiri wà Jacques, âna é patùra wà tèpa cèikî na dau pwa neemururà, é, pwiri é ina wà tàpé na càra caa tèpa cèikî. ‡ **1:11** Bau diri pâ wakè kàra—é, Na rà bwaa gére pwa pâ wakè kàra.

wâro§, na ia é jèe ina béaa Pwi Ukai, na ée mwa naa tà tàpé na rà mearié.

13 Wiàna tacaigà, â gà niimiri pâ, na gà pwa na èpà, â gà cibwaa ina pâ, wà Pwiduée na cùrugà! Càcaa pârijè ma jè cùru Pwiduée, ba na é pwa na èpà; â càcaa pâri ma é cùrujè ma jè pwa na èpà!

14 Bwa! Nye ê èpà na pwâranümajè, na é dâtijè ma jè pwa è pâ tûâ na èpà.

15 Â wiàna câjè caa pacoo wài ê pâ câbawâdé bèepwiri, â rà o nye cipu goojè; â ê pwêe, âna pâ tûâ na èpà. Â ê pâ tûâ na èpà, âna rà pimaina too naa goojè, â ê pwêe, âna ê maagé bà!

16 Wâdé na guwà tâmogòori bwàti, co tèpa âji béèò, pâ:

17 Diri pâ pwina pwényuâa,
 âraimeai na tâbawêe,
 na boome naa jaajè
 géenidò jaa Pwiduée,
 pwi a tòpò ê pwéelaa,
 [pwi ukai kêra tòotù,
 pwi apooro parui,
 pwi caa kêra îricò]*!
 Ticè bàutê gooé;
 Ticè cèna gù naa gooé
 géé na biu;
 É tâa na pai tâa kêe,
 dâra gòiri awé!

§ 1:12 *Bwe korona târa wâro—Còo 2^enote goo Auinapàpari 2.10.*

* 1:17 *Pwi ukai kêra tòotù...caa kêra îricò—Grec: Pwi caa kêra pâ pwéelaa. Ba wà Pwiduée, âna é tòpò ê pwéelaa, ma diri pâ muru naa napwéretòotù na pwa pwéelaa kêra.*

18 É panuâ me tâjè ê popai na âjupâra, ba na o tâa tâjè ê *âji wâro, gée goo ê popai-bâ. Ba ê câbawâdé kêe, âna, na [jè tèpa âboro kêe. Â] pwamuru naa gooje jii diri ê pâ pwina é tòpò, pwacèwii tèpa pâbéaa kêra piûnya [na jè naa tée còwâ].

Gà tère â gà pwa!

19 Guwà jèpa tère bwàti ê popai bèeni, co tèpa âji béèò:

Tàpiri taaci du pwâranyürugà;
Tàpo târi pwâgà;
Naaco putàmu.

20 Ba ê pwâra putàmu kêra âboro, âna o càcaa pacoo ê pâ tûâ na wâdé tà Pwiduée.

21 Â gà naaco diri ê tûâ na miiri, â gà tètâjii ê èpà gée na pwâranümagà, ba é péa dipitirigà. Â gà tòpi naa na ipakîri ê popai, na ia é jèe câmi naa na ê pwâranümagà wà Pwiduée. Ba dau pwa nii kêra ê pwi popai-bâ, târa ma pa-udògà [ma naa tâgà ê âji wâro].

Gà tère popai â gà wârori

22-23 Gà tère ê popai, â gà wârori! Wiàna gà pwi a po tàmaari co, â gà pwi a-imwüru! Ba pwacèwii na gà piciânu naa na garaaci,

24 â ûna gà pâra, â gà ipwanauri ê pwina gà còo!

25 Êco na cidòri nyuâagà, wiàna gà pa cè pàara'gà, ma gà niâ naa na é naèà kà Pwiduée. Ba wàépwiri ê pwi popai na tâbawêe, â pâriê ma é tipigà jii ê

1:18 Ioane 1.13   1:20 Ecclésiaste 7.9   1:21 Kolosé 3.8; 1 Pétéru 2.1   1:22-23 Mataio 7.26; Roma 2.13   1:25 Roma 8.2; Jacques 2.12

pwina piigà. Â wiàna gà nye po tâa goo ê naèà kêe, â gà wârori, â o mwa pwa ê *aupwényunyuâari'gà géé goo. Êco na o nye ticè, wiàna gà po tère co ma imwüru jii.

²⁶ Wànau, gona gà tâmogòori bwàti pâ naèà na pwapwicîri? Gà tère! Wiàna câgà caa pitòimiri ê ûmemegà†, â gà pwi a-imwüru, â piticèmururu naa goo pai pwapwicîri'gà!

²⁷ Â wàèni ê pai pwapwicîri na *târù ma wâdé tà Pwiduée Caa kêjè: Na gà pitu tà tàpé na ticè nyaa ma caa kàra; â gà patàmarù pa dàpwà, naa na pai tâa na aré kàra. Â gà pâra jii ê pâ tûâ na miiri ni gòropuu.

2

Guwà cibwaa pwaké goro âboro

¹ Tèpa aéjii kôo wée, wâguwà na guwà cèikî naa goo wà Pwi Ukai Iésu Kériso, na é dau maina ma muugère, guwà cibwaa pwaké goro âboro!

²⁻³ Guwà jèè niimiri cai ni: Ru tèepaa naa na ipitiri kàwà cè du ârailu âboro. Wà pwi jèpwi, âna tâa goro îê mwani mii, â dau wâdé kaa ê ârabwée kêe. Â pwiri gà dau ipacè naa gooé, â gà ina tée pâ: «Pwi ukai, gà me ma gà tâa ni, na autâa bèeni tâa béaa.»

Â wà pwi jèpwi, âna ticè kêe, â é coona dòro ârabwée. Â gà [pwaé, ma] ina tée pâ: «Kaa! Naaco autâa, co pwini, â gà tâaboo naapwiri napuu*.»

1:26 Psaume 141.3   † **1:26** *Wiàna câgà caa pitòimiri ê ûmemegà*—Pai ina wèè pâ, *wiàna gà nye tà padmaa taaci ê pwâgà.*

2:1 Apostolo 10.34; Jacques 2.9   * **2:2-3** *Gà tâaboo naapwiri napuu*—Grec: *Gà tà cima pwiri, é, gà tâaboo naapwiri napuu.*

4 Wiàna gà wàrapwiri, â gà pinadàrù âboro, goro ê auniimiri'gà na càcaa *tàrù.

5 Guwà tère cai ni co, tèpa béeò! [Cidòri nyuâa] tàpé na ticé kàra naa na pai côo kàra pâ âboro wâni gòropuu! Ba wà Pwiduée, âna é jèe pitòrigarirà, ba na o tâa tàra pâ aupwényunyuâari na wâru naa na Mwaciri kêe, gée goo ê cèikî kàra naa gooé. Ba wàèpwiri é auinabéaa tà tàpé na rà mearié.

6 Â wâguwà, âna gorodà na guwà ipwatétéri tàra! Gona [guwà ipwanauri pâ] wà tèpa pwa neemurà na rà pwa kûu tàwà ma tûra ba gòo tàwà? Â gona càcaa wàilà na rà dâtiwà naa na wâra pitèimuru, [ba na rà popa mwani kàwà]?

7 Â càcaa wàilà na pi-ina ba èpà é nee [Iésu Kériso] na dau pwényuâa, â na tuneewà goo, [wâguwà tèpa cèikî naa gooé]?

Gà meari diri tèpa âboro

8 Gà côo, jèe wii naa na *Tii Pwicîri pâ: *Gà meari tèpa âboro†pwacèwii é pai pimeaarigà côwâ. Lévitique 19.18* Wàèpwiri é naèà na piwéna, ba naèà kàra Mwaciri [kà Pwi Ukai kâjè]. Â wiàna gà pitère dâra bwàti, â muru na dau wâdé.

9 Êco na, wiàna gà pipwaké goro âboro, â gà ègòjai pwi naèà bèèpwiri‡, â gà gére pwa na èpà, â ée pitèigà i naèà.

10 Matâra pâ, gà pâra wii bwàti diri é pâ aupitûâri naa na *Naèà [kà *Moosé]. Êco na, wiàna gà ègòjai

2:51 Korénito 1.26-28   **2:8** Mataio 19.19; Galatia 5.14   † **2:8** Tèpa âboro—Grec: *Pwi âboro na é tâmwünyabwerigà, é, pwi jèneregà.*   **2:9**

Deutéronome 1.17   ‡ **2:9** *Pwi naèà bèèpwiri—é, Ê Naèà kà Moosé.*

2:10 Mataio 5.19

ê ji aupitûâri na caapwi co, â pwacèwii na gà êgòjai diri ê Naèà!

¹¹ Ba wà Pwiduee, âna ia é ina naa na Naèà pâ: *Gà cibwaa toomura (gà cibwaa cîâa jii tô wâdàgà, ma pwi éagà).* *Exode 20.14* Â

pwiri gà pâra wiâra. Êco na, ia é ina mwara pâ: *Gà cibwaa tètâmwara âboro.* *Exode 20.13* Â [pwiri gà pwi a pâra wiâra diri pâra naèà, êco na] wiâna gà tètâmwara pwi jè âboro, â gà nye pwi a-êgòjai diri ê Naèà.

¹² Napwa naa goojè, âna jè pâra wiâra i naèà na é piwéna jii ê Naèà kà Moosé, ba i naèà goro ê pimeaari na ia é jèe tipijè ma naa târù kâjè còwâ. Â o pitèjè goro pai pitère dâra kâjè i naèà bèepwiri. Â wâdé na gà ciburà pitaniimiri pwiri, naa na diri pâ popai'gà ma tûâ'gà\$.

¹³ Ba wiâna câgà caa meaari pâra tàpé [ma pwanaurirà] â o câgà caa pâmari é pimeaari [ma ipwanauri] naa na aupitèimuru kà Pwiduee. Êco na, wiâna gà pwi a-imeaari, â gà pwanauri tèpa âboro, â gà mwa pâmari pâ, wà Pwiduee, âna o câé caa pitèigà; â ée nye mearigà ma pwanaurigà*.

Tûâ kâjè âna paâjupâra cèikî kâjè

¹⁴ Tèpa aéjii kôo wée: O dà cè pumee tâgà, wiâna gà ina pâ gà pwi a cèikî, â ticè tûâ na wâdé na gà pwa? Gona [gà niimiri pâ] nye géé goro é pé cèikî na wàrapwiri, na o pa-udògà [naa na *âji wâro]?

2:11 Exode 20.13-14; Roma 13.9   **2:12** Galatia 6.2; Jacques 1.25; 1 Pétéru 2.16   \$ **2:12** Grec: *Wâdé na popai'gà ma tûâ'gà, âna càra tàpé na o pitèirà wiâra é naèà na é naa é târù.*   **2:13** Mataio 5.7, 18.32-35

* **2:13** Dernière phrase—Grec: *Ê pimeaari, âna piwéna jii é pitèimuru.*

15 Wiàna pwi jè a cèikî béegà, âna ticè ârabwée ma uti kêe,

16 â gà po ina têe co pâ: «Êe mwa *pwényunyuâarigà wà Pwiduée. Wâdé wiàna pwa ârabwée ma uti'gà!» â wiàna câgà caa imeaié, â o nye piticèmuru naa goo pâ popai'gà!

17 Ê pwi cèikî na wàrapwiri, na ticè tûâ bépaâjupâraê†, âna pwi cèikî na piticèmuru naa goo.

Cèikî na ticè pwêe âna pwâ

18 Pwiri gà mwa ina tôo pâ: «Wâdé, ba wà pwi jèpwi, âna tâa têe ê cèikî; â wà pwi jèpwi, âna é pwi a pwa pâ tûâ na wâdé.» Â go tòpi tâgà pâ: «Gà wânau târa cè pai paari tôo pâ, âjimuru ê cèikî'gà, wiàna câgo caa côo naa na wâro'gà?» Bwa, po dau pwacoé! Â wâgo, âna go mwa paari tâgà goro pâ tûâ kôo, pâ, pwa pwâra ê cèikî kôo.

19 Gona [gà niimiri pâ, go o mwa câdirigà gée goo na] gà cèikî pâ, pwa cè Pwiduée na é caapwi co? Pwiini! Wà tèpa duée, âna rà nye wàrapwiri mwara. Â wàilà, âna rà céca goro pai wâgotàra!

20 Pwi a-imwüru wée, gà mwa tâmogòori wiidà pâ, piticèmuru naa goo ê cèikî, wiàna câe caa tèepaa na cè tûâ cèna wâdé?

Cèikî kà Abéraama ma Rahab

21 Gà jèe niimiri cai wà *Abéraama, pwi jojoorojè. Gorodà na wà Pwiduée, âna é nama é *târù na araé? Gée goo ê tûâ kà Abéraama, na ia é tòpò wà Isaaka, pwina naîé, naa gòro ê aupwa *ârapwaaìlò.

2:15 1 Ioane 3.17 † 2:17 Bépaâjupâra—En attestation, ce qui confirme. 2:18 Galatia 5.6 2:21 Genèse 22.9-12

22 Ba é pwi a cèikî [naa goo wà Pwiduée] â é pa-coo goro ê tûâ kêe, [ê pwina é ina têe wà Pwiduée]. Â gà côo pâ, nye ê tûâ kêe na é nama tâbawêe ê cèikî kêe.

23 Wàépwiiri ê pai ina wàra ê nee Tii Pwicîri na ina pâ: *Wà Abéraama, âna é cèikî naa goo wà Pwiduée, â gée goro é cèikî kêe, âna wà Pwiduée, âna é nama é pwi âboro na é tàrù na araé. Genèse 15.6* Â é ina gooé wà Pwiduée pâ, é pwi bée.

24 Gà côo, wâdé tà Pwiduée wàijè, gée goro ê pwina jè pwa, â càcaa gée goro é pé cèikî [na ticè pwêe].

25 Jèpwi mwara, âna wà Rahab, tô ilàri gòronaigé, wâna [ville Iérikò]. Âna gorodà na wà Pwiduée, âna é nama é tàrù na araé? Gée goo é tûâ kà Rahab. Ba é tòpi tupédu coda *Isaraéla [na ia ru cai pwàniri i ville. Â é naapwàniriru jii tèpa coda kà tàpé Iérikò] â é mwa panuâru côwâ naa jè naigé, â càcaa côoru.

26 [Wàéni ê èrêe, co tèpa aéjii kôo]: Ê naiiri âboro, âna é bà, wiàna tiâu ê nyuâa na. Âna é wàrapwiri mwara é cèikî. Ba é bà, wiàna ticè tûâ na wâdé.

3

Iputâmu ma pièkâa naa na picaatâa

1 Tèpa aéjii kôo wée, guwà cibwaa nama guwà wâru na guwà tèpa pacâmuri âboro [goro é popai kà Pwiduée pwacèwiibà]. Ba guwà tâmogòori pâ, o piwéna cè pai o tèibà kêe.

Ipwacôoco ûmemejè

² Âjupâra pâ, o cau tagabijâjê*, wiàna jè pwa na èpà, naa na jèpapara pai pwa wèe. Êco na wà pwi âboro na é tâmogòori tòimiri ê ûmemee, âna é tâmogòori pitòimiriê bwàti na diri pâ muru.

³ Gà côo, jè naa paò na pwâra òoci, ba na é pitêre dàjè, ma jè cau dàbii diri ê naiié.

⁴ Pwacèwii ê wànga, na jè dàbiié goro ê ji ârawànga na dau kîri. Â ipaiwà, wiàna dau maina i wànga, â wiàna é cètùué ê pwéretòotù na dau maina.

⁵ É wàrapwiri mwara i ûmemeejè, ba ji muru na dau kîri, êco na é pi-ina kêe, naa goro ê pâ muru na dau maina.

É pwacèwii ânye

Gà côo, ê ji caapwi nari ânye, âna é nama po tòo diri ê jè ére na dau maina.

⁶ Â ipaiwà naa goo ê ûmemeejè, ba pwacèwii nari ânye, na pâri ma é tòo diri ê naiijè. Ba é pwi a pa popai na èpà, â é nama dipitiri ê wâro kêjè ê èpà kêe. Ba ê ânye na udàrù gée na ânye maina kà *Caatana!

⁷ Jè tâmogòori pitûâ kêra diri pâ na jèpapara macii, ma marü, ma ârawéa, tiagoro pâ âûtòo ma dòe.

⁸ Êco na nye ticè âboro na tâmogòori ma é pitûâ kêra ê ûmemee. Ba [é pwacèwii ê macii na é dau piuti. Â] jè bà goro ê auru ê poropwêe.

⁹ Gée goo ê ûmemeejè, âna jè pwamaina wà Pwiduée. Â nye gée gooé mwara, na jè tojii wà pwi âboro, na é tòpòé wà Pwiduée naa na ânuuê!

---

* **3:2** *Tagabia–Coincer.* **3:6** *Mataio 12.36–37, 15.11,18–19* **3:8**
Roma 3.13

10 Gée na pwâra âboro na caapwi, âna é còobé me ê aupwényunyûari, ma ê tojii.

Tèpa âji béeò wée, càcaa *târù wiàna wàrapwiri!

11-12 Wànau, ru pipò naima ê jawé na, ma jawé maa, na pwârapò na caapwi? Bwa! Gona é *upwâra wâi, âna é tòpò cè pwâra dipâa†; â é nyara dipâa, âna é tòpò cè pwâra wâi? Bwa! [O nye pwacoé ma wàrapwiri] co tèpa aéjii kôo!

Gà ipakîri ma tânana

13 Gona gà niimiri pâ, gà tâmogòori pitèi bwàti pâ muru? Wâdé na gà paari é autâmogòorimuru goro pâ tûâ'gà. Gà pwa é pwina wâdé ma târù, naa na ipakîri ma tânana. [Ba wàépwiri é pwâra upwâra na me gée goo é âji autâmogòorimuru.]

14 Êco na, wiàna dipitiri é pwâranümagà é ipwagoo ma iau, â wiàna nümagà na gà ciburà piwéna jii pàra tàpé, â gà cibwaa pi-ina kâgà [goro é autâmogòorimuru'gà] ba tiàu âjupâra na.

15 Ba é pé 'autâmogòorimuru' na wàrapwiri, âna càcaa muru me gée goo [wà Pwiduée] na wânidò *napwéretòotù. É me gée goo é pâ câbawâdé na èpà kâra naiiri âboro wâni gòropuu. Â wà Caatana kaa, na tòpò naa na pwâranümajè!

16 Â wâna tâa wê é ipwagoo bau é iau, âna é wêe mwara é iputâmu ma pitaèkâa, ma diri pâ na jèpapara tûâ na èpà.

Tûâ kâra âji autâmogòorimuru

† 3:11-12 Cè pwâra dipâa—Grec: Cè pwâra olive.

17 Wà pwi âboro na é wâbé goro ê autâmogòrimuru kà Pwiduée, âna ticè èpà na pwâranümee. [Wàéni pâ tûâ kêe:

É pwi âboro na pwicîri ê wâro kêe];

É pwa diri géee na âji pwâranümee;

É pwi a pwamuru diri tèpa âboro, â câé caa pwaké goorà;

É pwi a tère bwàti pàra tàpé, naa na ipakîri;

É pwi a moo naa na pai tòpi kêe tàra;

É pwi a meaari tàpé na rà tâa na géaa;

É pwi âboro na dau wâru kaa pâ pwâra upwâra na wâdé naa na wâro kêe.

18 Wà tàpé na rà wàrapwiri, âna rà picâmi ê pinaanapô, â jè cau piûnyari diri ê pwêe—ê tàrù‡ ma piwâdé naa jaajè.

4

Tûâ na èpà kêra gòropuu

1 Rà me géee gorodà pâ iputàmu kàwà, ma ê pâ pièkâariwà? Nye me géee goo kaa pâ câbawâdé na èpà, na rà géere pipaa na pwâranümawà!

2 Wiàna dau nümagà goo cè jè muru, na ticè kâgà goo, â gà piboo goo pwi jèneregà, na pwa tée. Â gàu piputàmu ma pitòocia ma wâé, ba na o tâa tâgà, tiagoro na pwa na gà pòtàmwereê!

Pwiri nye ticè kâgà, ba câgà mu caa ilari jii wà Pwiduée!

3:18 Mataio 5.9; Hébéru 12.11 ‡ **3:18** Ê tàrù—Justice. Còo mwara Neeremuru (*Vocabulaire*) naa pwâadàra tii. **4:1** Roma 7.23

³ Êco na, wiàna gà ilari jiié, â o câgà caa tòpi, ba gà ilari goo ê pwâranüma na èpà. Ba gà mudàra ê pâ muru na o wâdé tâgà co, wiàra pâ câbawâdé na pitûâ'gà!

⁴ [Gà ina pâ gà pwi âboro kà Pwiduée, êco na] gà naa ê pwâranümagà tà pwi jèpwi, â gà pwacèwii pwi âboro na é cîâa jii tô wâdèe. Gona câgà caa tâmogòori pâ, wiàna gà pwi a wâdéari [pâ tûâ na èpà] kâra gòropuu bèeni, â gà pâ nau pwi a cicara wà Pwiduée?!

⁵ Ba jè pûra naa na *Tii Pwicîri* pâ, wà Pwiduée, [âna dau wânümee goojè] ba é tòpò naa goojè ê *Nyuââ Pwicîri kêe, na dau wânümee gooé†. É, pwiri guwà niimiri pâ piticèmuru naa goo ê auwii bèepwiri?

Ipakîriwà na ara Pwi Ukai

⁶ Ê *pimeaari imudi kà Pwiduée, âna é dau piwéna awé. Ba wàéni jè auina naa na Tii Pwicîri:

*Pwiduée, âna é cicara
tèpa ipwamainarà.*

*É naa pimeaari
tà tèpa ipakîrirà.*

Proverbes 3.34

⁷ Â wiàna wàrapwiri, â guwà ipakîriwà, na ara wà

4:4 Roma 8.7; 1 Ioane 2.15 * **4:5** Jè pûra naa na Tii Pwicîri—Pwiri é niimiri Exode 20.5; 34.14; Deutéronome 4.24; Zakarie 8.2. † **4:5** É tòpò naa goojè ê Nyuââ Pwicîri kêe, na dau wânümee gooé—é, É Nyuââ Pwicîri, âna é cicara é iau ma piboo kâjè, é, Wà Pwiduée, âna é dau câbawâdé ê pwâranümajè na é tòpò naa goojè, é, É pwâranümajè...âna é ciburà câbawâdé pâ muru, â é ciburà piboo. **4:6** Proverbes 3.34; 1 Péteru 5.5 **4:7** Éféso 6.12

Pwiduée, â guwà pitêre dèe. Â, na guwà cicara wà *Caatana, â ée uru jiiwà.

⁸ Guwà me naa jaa wà Pwiduée, â ée mwa tâa goowà. Â wâguwà na guwà bwaa pwa na èpà, âna guwà cèitiri ê èpà gée na ê wâro kàwà! Â wâguwà na pitadàrù ê pwâranümawà, âna guwà piênawéna kà Pwiduée naa na diri ê pwâranümawà‡!

⁹ Nabwé èa ma ipwadée kàwà! Guwà i ma pi-jinünü goro ê èpà kàwà!

¹⁰ Guwà ipakîriwà naa naporomee Pwi Ukai, â wàé, âna ée mwa ipwamainawà.

Cibwaa ipicocooriwà

¹¹ Tèpa aéjii kôo wée, guwà cibwaa ipicocooriwà. Ba wiàna gà ipicocoori ma pitèi pwi a cèikî béegà naa goo Kériso, â gà ipa ba ticèmuru naa goo§ ê naèà kà Pwiduée, [na ina pâ, na jè pimeaari tèpa âboro. Â wàilàapà na nama gà wàrapwiri? Pâragà na] gà pitêre dàra co ê naèà!

¹² Ba nye caapwi co wà Pwina é naa ê naèà bèepwiri, â nye wàé co na é pitèjè goo. Â wàé co na é tâmogòori pa-udò tèpa âboro, ma nama tiàurà. Â wâgà wàa, na gà niimiri pâ, gà pitèi pwina é tàmwünyabwerigà?

Patêre tèpa pwa neemururà

Càcaa wàijè na tâjùru wâro kâjè

4:8 Ésaïe 1.16; Zakarie 1.3; Malachie 3.7 ‡ **4:8** Guwà piênawéna kà Pwiduée, naa na diri ê pwâranümawà—Grec: Cèitiri èpà gée na pwâranümawà. **4:10** Job 5.11; 1 Péteru 5.6 § **4:11** Ipa ba ticèmuru naa goo—Grec: Pitèi. **4:12** Roma 2.1, 14.4

13 Guwà tàpo tàmaariô, làpé! Wà pàra tàpé gée goowà, âna rà wàrani târa pai ina kàra pâ: «Jè pàra naa na ville widàuru, ba na jè bu mwani wê. Â gée na càuru caapwi naja, â o dau wâru mwani kâjè!»

14 Wà nau, gona guwà tâmogòori cè pwina o tèepaa dariwà widàuru?! Bwa! Ba è wâro kâjè, âna pwacèwii è aérà*, na é tèepaa; â càcaa gòiri, â jèè tiàué còwâ!

15 Jè cibwaa wàrapwiri. Wâdé na jè ina co pâ: «Wà Pwi Ukai, âna é tâjùru è wâro kâjè. Widàuru, âna pâri ma é pa còwâ†.»

16 Êco na wâguwà, âna guwà pi-ina kàwà goro pâ auniimiri kàwà, na me gée goo è pai pwamainawà! Â wàépwiri è muru na po dau èpà.

17 [Guwà ipwacôoco, ba] wà pwina é tâmogòori è muru na wâdé na é pwa, â wiàna câé caa pacoo, â [pwacèwii na] é pwa na èpà.

5

O pwa aré kàwà!

1 Guwà tère, wâguwà na dau wâru pâ neemuruwà! Guwà i ma càwé goro pâ aré na o tèepaa mariwà!

2-3 Ba guwà jèè nye panaimari è pâ neemuruwà târa è gòropuu bèeni na o tiàué*. Â o jèè wai è pâ neaapiâ kàwà, â botére è pâ ârabwée kàwà na dau

4:13 Luka 12.18-20

4:14 Psaume 39.6,12; Proverbes 27.1

* 4:14 *Aérà—Brouillard.* † 4:15 Grec: *Wâdé na guwà ina co pâ: Wiàna é câbawâdé wà Pwi Ukai, â jè o wâro, â jè o wàrani.* 4:17 Luka

12.47 5:2-3 Mataio 6.19 * 5:2-3 1re phrase—é, *Guwà panaimari târa pwi Bénabwé Tòotù {na wà Pwiduée, âna ée mwa pitèi tèpa âboro}.*

wâdé. Â o jèe cîri diri ê mwani kàwà, â o panaimari ê dâué, ba na bépiciapwâ goowà. Â o mwa tòpòwà naa na ânye, â tòwà†.

⁴ Guwà còo, ê mwani na guwà iauri jii tèpa wakè kàwà‡, âna ée mwa piciapwâ goowà. Â wà Pwi Ukai Pwiduée na dau pwa pàtamee awé, âna é jèe nye tère ê pwâra to kà tèpa âboro bèepwiri!

⁵⁻⁶ [Ipwacôoco, ba] wâru pâ âboro na guwà dàtirà naa na wâra pitèimuru, êco na nye ticé èpà na rà pwa tàwà. Â rà tòpi ê wârimuru na dau gòo, ba jèe càcaa pâri ma rà pwamururà§. Â gée goo pâ tûâ kàwà bèepwiri, â guwà nama rà bà. [Ûu, guwà dau ipwacôowà!] Jèe po dau wâdé pai tâa kàwà ni gòropuu, ba guwà jèe piniimiriwà co. Â guwà pwa diri ê pâ pwina guwà câbawâdé. Â jèe pwâro nanaawà, â jèe ipwâdéé pwâranümawà. [Â nye wâdé, ba ée jèe tèepaa tòotù na o naa wârimuru tàwà!]

Bénabwé popai

Pidàpwicâariwà naa na pâ aré

⁷ Tèpa aéjii kôo naa na nee Kériso, guwà pidàpwicâariwà tèepaa naa goro cè pai o mwa wâjué còwâ kà Pwi Ukai. Guwà jèe niimiri cai ê aupwanapô. Jè câmi, â jè pitapacîri ê pàara

---

† **5:2-3** Grec (nee tii 3): *Ê mwani mii ma mwani pwaa kàwà, âna jèe pwee, ba na bépitàtiwà, â o mwa uti é piàwà pwacèwii é ânye.* **5:4** Deutéronome 24.14-15 ‡ **5:4** *Tèpa wakè kàwà*—Grec: *Tèpa âboro na rà piûnyari é aupwanapô kàwà.* **5:5-6** Luka 16.25 § **5:5-6** *1re & 2e phrases*—Grec: *Guwà jèe pitèi pwi âboro na é tàrù, â guwà nama é bà. Â câé caa pwamurué.* **5:7** Deutéronome 11.14; Jérémie 5.24

kâra popaa, na é nama cipu pâ arapwüru. Â jè pidàpwicâarijè tiagoro ê pàara târa piûnya. Â wàépwiri co na jè o tòpi ê pumara wakè kâjè na dau wâdé*.

⁸ Êkaa na wâdé na guwà cimwü ma pidàpwicâariwà, ba ée jèe wâjué me cõwâ wà Pwi Ukai.

⁹ Guwà cibwaa piciapwâ goo wà tèpa cèikî béewà, ba péa o pitèiwà. Â wà pwi a pitèimuru [na wânidò *napwéretòotù] âna é jèe pipwabwàtié, â é jèe tà wâni goropwârawâ!

¹⁰ Tèpa aéjii, guwà ipwacèwii wà tèpa *péroféta biu, wàilà na rà ipa popai naa na nee Pwi Ukai. Ba rà dau pidàpwicâarirà, naa na pai tâa na aré kâra [ma pai tubaèpà târa].

¹¹ Â jè dau pwamaina wà tàpé na rà pidàpwicâarirà, na rà tâa na aré ma tòina [na dau maina] pwacèwii wà Job. Ba jè cau tâmogòori é jèkutâ gooé. Â jè cõo pâ, géee na càuru diri [pâ muru na dau èpà, â] wà Pwi Ukai, âna é mwa naa tée pâ muru [na dau wâdé awé]. Ba wà Pwi Ukai, âna é dau pwi a mearijè, ma pwa na wâdé tâjè, ba dau wânümee gooje.

¹² Jèpwi mwara, co tèpa aéjii, âna wàéni é muru na dau âjimuru: [Gà pacoo i pwi ia gà ina.] Â gà cibwaa *ipwataâboro [imudi]. Gà cibwaa ina é neeremuru, pwacèwii 'napwéretòotù' é, 'gòropuu',

---

* **5:7** Grec: *Wà pwi apwa napô, âna é tapacîri é pâiri napuu na dau wâdé, ba é pidàpwicâarié tiagoro na é tòpi é pâbéaa kâra popaa, bau é béârailu kâra popaa.* **5:8** Roma 13.11-12; 1 Pétéru 4.7 **5:11** Exode 34.6; Job 1.21-22, 2.10; Psaume 103.8 **5:12** Mataio 5.34-37

ba na *paâjupâra ê auipwataâboro'gà. [Ba wiàna gà pitanami] â gà o pwa wârimuru. Bwa, wâdé na gà ina co pâ «üu» [â gà pacoo]. É, wiàna tàutâgà, â gà ina co pâ «bwa».

Pwâra pwapwicîri kà pwi a cèikî

¹³ Gona pwa cè pwi jè ârapàarawà cèna é tâa na aré ma tòina? Wâdé na é pwapwicîri! Â pwa cè pwi jèpwi cèna é ipwàdéé? Â wâdé na é nyabi ma ipwamaina Pwiduée.

¹⁴ Pwa cè pwi jè âra-pàarawà cèna é maagé? Wâdé na é todà tèpa pitûâ kâra wâra pwapwicîri, ba na rà pwapwicîri kée, ma *upwaaé goro l'huile†, naa na nee Pwi Ukai.

¹⁵ Ba wiàna gà cèikî ba mwü, na gà pwapwicîri kà tèpa maagé, â o tiàu maagé kâra, â ée mwa nama rà wâdé cówâ wà Pwi Ukai. Â wiàna pwa cè jè èpà kâra, â ée mwa pwanaurirà.

¹⁶ Â ipaiwà wiàna gà [pitanami, â gà] pwa na èpà. Wâdé na guwà pi-inapàpari tàwà, ba na guwà ipwapwicîri kàwà. Â ée mwa nama guwà wâdé cówâ wà Pwiduée. Ba dau pwa nii kâra é pwâra pwapwicîri kà pwi âboro na é *târù na ara Pwiduée.

¹⁷ Guwà niimiri wà péroféta *Élia biu, âna é nye pwi âboro pwacèwiijè. Â é dau pwapwicîri, ba na o càcaa popaa. Â nye ticè popaa kaa, naa na âracié naja ma 6 parui!

5:14 Maréko 6.13 † **5:14** Upwaaé goro l'huile—Wà tèpa Juif, âna rà upwaa tàpé na rà maagé goro nûru élaio (olive) na rà pwapwicîri ba kâra. **5:15** Maréko 16.18 **5:17** 1 Rois 17.1, 18.1

18 Â gée na càùé, â é pwapwicîri còwâ, â nye cooboo kaa ê popaa, â cipu còwâ utimuru.

Pawâjuépiri còwâ tèpa béewà

19-20 Tèpa âji béèò, wiàna é gére imwüru jii ê âjupâra cè pwi jè a cèikî béewà, â wâdé na guwà mudàra, ma guwà pawâjuépirié me còwâ [dà wà Pwiduée]. Ba wiàna guwà wàrapwiri, â guwà o upaé jii ê pwâra bà [dàra gòiri awé] â wà Pwiduée, âna ée mwa pwanauri diri pâ èpà kêe.

Tii Pwicīri: Âmu Aamwari naa na cî
New Testament in Paicî (NC:pri:Paicî)
Le Nouveau Testament à Paicî

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Paicî

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Paicî

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

94c5d202-9853-5b91-879f-4a3023457d58